

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Ahmet Davutoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla dilerim.

Zeynep Altıok
İzmir Milletvekili

Dinamik, üretken, yaratıcı, mutlu ve hoşgörülü bir toplum için sanat ve yazın gibi yaratıcı kültür etkinliklerinin etkisi tartışılmaz. Düşünen, üreten bir toplum ancak sorgulayan, biriktiren, beslenerek zenginleşen bireyler ile mümkündür. Bu nedenle ülkemizde tiyatrodan sinemaya, operadan baleye, müzikten plastik sanatlara, edebiyata tüm sanat dallarının kamu tarafından güçlü biçimde desteklenmesi şarttır. Çağdaş uygarlığa ulaşmak için kültürel gelişme de ekonomik, siyasal ve sosyal gelişme kadar önemlidir.

Son dönemde artarak gündeme gelen baskıcı, engelleyici tutum ve yaptırımlar AKP hükümetinin ifade özgürlüğünün, hukuk devletinin, çoğulcu ve katılımcı demokrasinin hakim olduğu bir Türkiye yerine çoğunlukçu anlayışta otoriter bir sistem kurmak istediğini düşündürmektedir.

Bu anlayışın kültür ve sanat alanında yansıması da sansür ve yasaklamalardır. 2002 yılından beri tespit eden kayıtlı sansür ve yasaklamalar sadece 2014 ve 2015 yıllarında bile 225'e ulaşmış bulunmakta. 2014 ve 2015 yıllarında 32 belgesel, sinema filmi ve tiyatro oyunu; 26 radyo, TV ve gazete; 23 kültür varlığı ve sanat alanı; 43 edebiyat eseri yasak ve sansürle karşı karşıya kaldı. 37 kez kültür sanat insanlarına cezalandırma, hedef gösterme ve sözlü saldırı gerçekleşti. Ayrıca 22 kez sanat kurumlarında usulsüz görevden alma, atama ve zorla istifa yaşandı.

2003 yılında Sivas Katliamı'nın görüntüleri yer aldığı için dünyaca ünlü piyanist Fazıl Say'ın Metin Altıok Oratoryosu'na uygulanan yasakla birlikte uluslar arası gündeme de yansıyan gün geçtikçe her alana taşan bir hoşgörüsüzlük ve müdahale yaygınlaştırmıştır.

2014 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası (CSO)'nın yıllık programını, Fazıl Say'ın yer aldığı iki haftayı değiştirterek onayladı. Yeni programda Say'ın **"İstanbul Senfonisi"**, **"Su Piyano Konçertosu"** ve **"Yunus'un Sırtındaki Çocuk-Hermiyas"** adlı eserleri yer almadı.

2015 Ağustos ayında Levent Üzümcü'nün şehir tiyatrolarındaki görevinden, Gezi Direnişi sürecindeki duruşu ve Sosyalist Enternasyonel'de yaptığı konuşma sebebiyle alınması; 2015 Mart ayında Sanatçı ve hayvan hakları savunucusu Leman Sam'a "Benim için IŞİD ile bıçağını masum bir hayvanın boğazına dayayan aynı duygudur" tweetinden dolayı 1 yıla kadar hapis istemi ile dava açılması; 2015 yılı Nisan ayında Grup Yorum'un **"Bağımsız Türkiye"** konserinin önce valilikçe sonra da mahkemece engellenmesi, 2011 yılında basılmadan toplatılma kararı verilen Ahmet Şık'ın **"İmamın Ordusu"** adlı kitabının toplatılması hala hafızalarımızdadır.

2015 Ağustos ayında, Cumhuriyet gazetesi çizeri Musa Kart hakkında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın şikâyetiyle 4 Ağustos 2015 tarihli **"Gemisini yürüten kaptan"** karikatürü nedeniyle soruşturma başlatıldı.

2015 Ekim ayında Levent Üzümcü, Rutkay Aziz, Genco Erkal gibi sanatçıların katılacağı 2. Antalya Tiyatro Festivali'nin salon tahsis rezervasyonları "salonun ilaçlanacağı" gerekçesiyle AKP'li Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Antalya Kültür Merkezi yönetimince iptal edildi. Festivalin organizasyon komitesi, asıl nedenin konuk sanatçıların Gezi eylemlerine katılması olduğunu söyledi.

Bu bilgiler çerçevesinde;

2002 yılından bu zamana kadar geçen süre içerisinde (2015 yılı dâhil):

- 1- Hasan Cemal'in **"Delila Bir Genç Kadın Gerillanın Dağ Günlükleri"** ile **"Çözüm Sürecinde Kürdistan Günlükleri"**, Tuğçe Tatarı'nın **"Anneanne Ben Aslında Diyarbakır'da Değildim"**, Fuat Kav'ın **"Mavi Ring"** ve Müslüm Yüce'nin **"Abdullah Öcalan, Amara'dan İmralı'ya"** kitaplarının toplatılması gibi toplam kaç kitap sakıncalı görülüp toplatılmıştır? Toplatılan bu kitapların adları, yazarları ve toplatılma gerekçeleri nelerdir? Ahmet Şık'ın **"İmamın Ordusu"** adlı kitabı gibi, kaç kitap hakkında basılmadan toplatılma kararı verilmiştir? Basımı gerçekleşmeden toplatılan bu kitapların adları ve yazarları ile toplatılma gerekçeleri nelerdir?
- 2- 2014 yılı Ocak ayında, Özen Yula'nın yazdığı **"Kırmızı Yorgunları"** adlı tiyatro oyununun, sanatçı Barış Atay'ın iktidar aleyhinde demeçleri nedeniyle sansürlenmesi, 2012 Aralık ayında **"V.Murad"** adlı baledeki **"Apollo"** sahnesindeki balet ve balerinlerin giydiği kıyafetlere uygulanan önce sanür, daha sonra bir sonraki sezon repertuarından balenin tamamen çıkarılması gibi, kaç tiyatro, opera, bale ve sahne eseri hangi gerekçelerle sansür görmüştür? Sahnelenmesi engellenen, sahnelendikten sonra kaldırılan kaç eser vardır? Bu eserlerin adları nelerdir?
- 3- 2014 Mart ayında, Gezi Direnişi sırasında Eskişehir'de dövülerek öldürülen Ali İsmail Korkmaz için Hatay'da yapılan **"Ali Düşlerinde Özgür Dünya"** adlı belgeselin gösteriminin valilik tarafınca yasaklanması, Ertuğrul Mavioğlu'nun ve Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 34. İstanbul Uluslar arası Film Festivali'nden gösterimi kaldırılan Çayan Demirel'in yönettiği **"Bakur"(Kuzey)** adlı belgesel gibi kaç belgesel ve film, hangi gerekçelerle sansürlenmiştir? Kaç belgesel ve film gösterimden kaldırılmıştır? Sansürlenene, gösterimden kaldırılan belgesel ve filmlerin adları nedir?
- 4- Ankara Devlet Tiyatroları Oyuncusu Tuncer Yıgci'ya, **"Söz Meclis'ten İçeri"** adlı oyunu sahnelemek için Ordu'ya yola çıkmadan önce Facebook hesabından "Ordu... Göreve..." esprisine karşılık, Devlet Tiyatroları Genel Müdür vekili Nejat Birecik"TSK'yi kendisine ve DT'ye karşı kışkırtmak" suçlamasıyla soruşturma başlattığı; Ankara Devlet Opera ve Bale solist sanatçısı Arda Aktar'ın, Cumhuriyet Gazetesi haberlerini sosyal medyada paylaşımı nedeni ile soruşturma geçirmesi gibi,

düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında kaç yazar, şair, besteci, yönetmen, yayınevi sahibi, sanat yönetmeni hakkında adli ve idari soruşturma açılmıştır? Soruşturma açılan sanatçılarımız kimlerdir? Soruşturma sonucu tutuklanan ya da hüküm giyen sanatçılarımız var mıdır? Varsa gerekçeleri nelerdir?

5- Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 2014 yılı CSO programından Fazıl Say'ın "**İstanbul Senfonisi**", "**Su Piyano Konçertosu**" ve "**Yunus'un Sırtındaki Çocuk-Hermiyas**" eserlerinin çıkarılarak icrasının engellenmesi gibi, hangi sanatçımızın, hangi eserleri icra etmesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hangi gerekçelerle engellenmiştir?

6- Şair Ece Ayhan'ın "**Meçhul Öğrenci Anıtı**" adlı şiiri MEB Talim Terbiye Kurulu tarafından 12. Sınıf Türk Edebiyatı ders kitabından çıkarılması; MEB'in ilköğretim okullarında okutulacak 100 Temel Eser arasında gösterdiği José Mauro De Vasconcelos'un "**Şeker Portakalı**" adlı kitabının listeden çıkarılması; 10. sınıflar için hazırlanan Türk Edebiyatı ders kitabında, Halk Ozanı Kaygusuz Abdal'ın "**Nefes**" adlı şiirindeki '**Matem ayı**', '**Zülfikar**', '**Ali**', '**Hû**', '**Pir**' kelimelerinin yer aldığı dörtlüklerin sansürlenmesi; 9. Sınıf Türk Edebiyatı dersinde okutulan Cahit Kulebi'nin "**Hikaye**" adlı şiirinin sansürlenmesi gibi kaç eser sakıncalı bulunarak MEB ders kitaplarından, okuma listelerinden çıkarılmış ve sansürlenmiştir? Çıkarılan, sansürlenmiş bu eserlerin adları nelerdir? Yazarları/şairleri kimlerdir?

7- Barış için bildiri yayınlayan akademisyenlere destek veren edebiyatçıların, kitaplarının derslerde okutulmaması ve okullara davet edilmemesi yönünde Mili Eğitim Bakanlığı tarafından yazılı ya da sözlü bir talimat verilmiş midir? Bu talimat, söz konusu edebiyatçıları itibarsızlaştırmak ve yazdıkları eserleri sansürlemek anlamını taşımaz mı?